

Suvestinė redakcija nuo 2004-05-01 iki 2007-03-03

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [1-12](#), i. k. 1022330ISAK00000499

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

Į S A K Y M A S

**DĖL ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ KILMĖS VIETOS NUORODŲ IR
GEOGRAFINIŲ NUORODŲ APSAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2002 m. gruodžio 20 d. Nr. 499

Vilnius

Įgyvendindamas teisės derinimo priemonių 2002 metų planą (priemonės kodas 3.7.1.4-T2), patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 300 „Dėl Lietuvos pasirengimo narystei Europos Sąjungoje programos (Nacionalinė ACQUIS priėmimo programa) teisės derinimo priemonių ir ACQUIS įgyvendinimo priemonių 2002 metų planų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [25-910](#)):

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. Žemės ūkio ir maisto produktų kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos taisykles.

1.2. Saugomų nuorodų ekspertų komitetą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-233](#), 2004-04-26, Žin., 2004, Nr. 65-2316 (2004-04-29), i. k. 1042330ISAK003D-233

2. I n f o r m o j u, kad žemės ūkio ir maisto produktų kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų suteikimas, registravimas bei apsauga Europos Sąjungoje vykdoma pagal 1992 m. birželio 14 d. Europos Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2081/92 „Dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos“.

3. Šis įsakymas įsigalioja nuo 2003 m. spalio 1 d.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

JERONIMAS KRAUJELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2002 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 499
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2004 m. balandžio 26 d.
įsakymo Nr. 3D-233 redakcija)

ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ KILMĖS VIETOS NUORODŲ IR GEOGRAFINIŲ NUORODŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

Šios taisyklės parengtos įgyvendinant 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2081/92 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 8 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 692/2003), 1993 m. liepos 27 d. Komisijos reglamentą (EEB) Nr. 2037/93, nustatantį išsamias Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos taikymo taisykles (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1998 m. liepos 22 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1726/98), 2004 m. kovo 1 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 383/2004, nustatantį išsamias Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 taikymo taisykles dėl produkto specifikacijų pagrindinių klausimų santraukos.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiomis taisyklėmis reglamentuojamas kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų suteikimas žmonėms vartoti skirtiems žemės ūkio ir maisto produktams (toliau – produktai), nurodytiems šių taisyklių 1 priede, bei šių nuorodų apsauga.

2. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Kilmės vietos nuoroda – tai regiono, konkrečios vietos arba, išimtiniais atvejais, šalies pavadinimas, naudojamas apibūdinti žemės ūkio ar maisto produktui, kuris kildinamas iš to regiono, konkrečios vietos ar šalies, ir kurio kokybė ar savybės iš esmės arba išimtinai sietini su tam tikra geografinė aplinka, jai būdingais gamtos ar žmogaus veiklos veiksniais, ir kurio gamyba, perdirbimas ir paruošimas atliekamas toje konkrečioje įvardytoje geografinėje vietovėje.

Geografinė nuoroda – tai regiono, konkrečios vietos ar, išimtiniais atvejais, šalies pavadinimas, naudojamas apibūdinti žemės ūkio ar maisto produktui, kuris kildinamas iš to regiono, konkrečios vietos ar šalies, kuriam priskiriama tam tikra konkreti kokybė, reputacija ar kitos savybės, būdingos tai geografinėi kilmei, ir kurio gamyba ir/ar perdirbimas, ir/ar paruošimas atliekamas konkrečioje įvardytoje geografinėje vietovėje.

Asmenų grupė – tai bet koks gamintojų ir/ar perdirbėjų, dirbančių su tuo pačiu žemės ūkio ar maisto produktu susivienijimas, nepriklausomai nuo jo teisinės formos ar sudėties.

Paraiška įregistruoti žemės ūkio ar maisto produkto pavadinimą (toliau – paraiška) – visuma dokumentų, kuriuos šių taisyklių nustatyta tvarka pateikia asmenų grupė, norinti žemės ūkio ir maisto produkto pavadinimą įtraukti į Europos Komisijos tvarkomą Saugomų kilmės vietos nuorodų (toliau – SKVN) ir saugomų geografinių nuorodų (toliau – SGN) registrą.

II. REIKALAVIMAI PARAIŠKAI

3. Asmenų grupė arba, išimties atveju, atskiri fiziniai ar juridiniai asmenys (toliau – pareiškėjas), siekdami įregistruoti produkto pavadinimą į Europos Komisijos tvarkomą SKVN ir SGN registrą, paraišką pateikia atsakingai institucijai – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (toliau – ministerija), adresu: Gedimino pr. 19 (Lelevelio g. 6), 01103 Vilnius-25.

4. Paraiškoje turi būti šie dokumentai:

- 4.1. standartinė santrauka pagal šių taisyklių 2 priede pateiktą formą;
- 4.2. specifikacija, kurioje pateikta detali informacija, nustatyta 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento Nr. 2081/92 4 straipsnio 2 dalyje;
- 4.3. žemėlapis su apibrėžtu geografiniu regionu kopija (A4 formato);
- 4.4. kiti priedai – paraiškos įregistruoti pagalbiniai dokumentai, originalūs žemėlapiai ir kt. (pageidautina A4 formato),
- 4.5. dokumentai, patvirtinantys esant įteisintą asmenų grupę.
5. Bendrieji reikalavimai paraiškai:
 - 5.1. visi dokumentai pateikiami lietuvių kalba popierine forma, o tie dokumentai, kurie turės būti verčiami į oficialias ES šalių narių kalbas, ir elektroninėje laikmenoje;
 - 5.2. dokumentai turi būti atspausdinti vienoje A4 formato popieriaus lapo pusėje, įprastiniu šriftu (pvz., Times New Roman), ne mažesnėmis kaip 12 dydžio raidėmis, tarp eilučių 1,5 intervalo. Paraščių (viršutinės, apatinės, kairės ir dešinės) plotis 2,5 cm;
 - 5.3. dokumentų lapai turi būti susęgti taip, kad būtų galima lengvai išardyti (nesuklijuoti, nesurišti);
 - 5.4. didesnės nei vieno lapo apimties dokumentų lapai turi būti sunumeruoti iš eilės;
 - 5.5. jeigu yra daugiau kaip vienas priedas, turi būti surašoma priedų lentelė, kurioje nurodoma kiekvieno priedo numeris, trumpas jo apibūdinimas ir nuoroda į priedo lapo Nr.;
 - 5.6. santrauka, prašymas pakeisti specifikaciją ar protesto pareiškimas neturi viršyti 5 puslapių;
 - 5.7. ypač kruopščiai turi būti parengti dokumentai, kurie bus publikuojami ES Oficialiajame leidinyje (*Official Journal of the European Union*). Juose neturi būti nuorodų į nepublikuotus priedus.

III. PARAIŠKOS NAGRINĖJIMAS NACIONALINIŲ LYGIU IR PATEIKIMAS EUROPOS KOMISIJAI

6. Ministerija ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo paraiškos gavimo datos patikrina, ar paraiška atitinka 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 reikalavimus ir pateikia ją Saugomų nuorodų ekspertų komitetui (toliau – komitetas).
7. Komitetas yra konsultacinio pobūdžio ir teikia išvadas dėl paraiškų pagrįstumo.
8. Komitetas ne vėliau kaip per 2 mėnesius išnagrinėja paraišką ir pateikia išvadas ministerijai dėl jos pagrįstumo.
9. Jeigu išvados neigiamos, paraiška grąžinama pareiškėjui pataisyti arba jam raštu paaiškinamos atmetimo priežastys. Ištaisius klaidas ar papildžius paraišką, ji vėl gali būti teikiama ministerijai.
10. Jeigu išvados teigiamos, ministerija per mėnesį nuo komiteto išvados gavimo datos organizuoja visų šia paraiška suinteresuotų gamintojų ir institucijų atstovų pasitarimą.
11. Jeigu pasitarimo metu prieinama prie vieningos nuomonės dėl paraiškos pagrįstumo, ministerija šios paraiškos santrauką paskelbia oficialaus leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“. Priešingu atveju atliekami veiksmai pagal šių taisyklių 9 punktą.
12. Jeigu per 30 kalendorinių dienų nuo paraiškos paskelbimo oficialaus leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“ negaunamas protesto pareiškimas, ministerija teikia paraišką Europos Komisijai pagal 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 5 straipsnio 5 dalį.
13. Jeigu gaunamas protesto pareiškimas, ministerija per 2 mėnesius išnagrinėja jo pagrįstumą ir, pasitarusi su komitetu, priima sprendimą.

IV. SKVN AR SGN TURINČIO PRODUKTO SPECIFIKACIJOS PAKEITIMAS

14. Atsižvelgiant į mokslo ir technikos naujoves, pareiškėjai gali kreiptis į ministeriją su prašymu iš dalies pakeisti SKVN ar SGN turinčio produkto specifikaciją arba iš naujo apibrėžti geografinę vietovę.

15. Prie prašymo pagal 2004 m. kovo 1 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 383/2004 3 priedo pateiktą formą turi būti:

15.1. atnaujinta specifikacija;

15.2. paaiškinimas dėl kiekvieno prašomo pakeitimo;

15.3. atnaujinta specifikacijos santrauka;

15.4. jeigu keičiasi geografinis regionas, žemėlapių, parodančių naujai apibrėžtą geografinį regioną, kopijos (A4 formato);

15.5. kiti priedai (jeigu reikia).

16. Prašymą iš dalies pakeisti SKVN ar SGN turinčio produkto specifikaciją ministerija nagrinėja pagal šių taisyklių III skyriuje nurodytas procedūras bei pateikia Europos Komisijai.

V. PARAIŠKŲ REGISTRACIJOS UŽPROTESTAVIMAS PO PASKELBIMO ES LYGMENYJE

17. Europos Komisijai paskelbus ES Oficialiajame leidinyje (*Official Journal of the European Union*) informaciją apie kitų valstybių paraiškas įregistruoti produkto pavadinimą kaip turintį SKVN ir SGN, ministerija šią informaciją paskelbia savo tinklalapyje [www. zum. lt](http://www.zum.lt)

18. Kitų valstybių produkto pavadinimo įtraukimą į SKVN ir SGN registrą bei SKVN ar SGN turinčio produkto specifikacijos pakeitimą gali užprotestuoti bet kuris teisėtų interesų turintis Lietuvos fizinis ar juridinis asmuo, pateikdamas ministerijai protesto pareiškimą pagal 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 7 straipsnį ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo informacijos paskelbimo ministerijos tinklalapyje.

19. Išnagrinėjusi protesto pareiškimą, pasitarusi su komitetu ir nustačiusi, kad jis yra pagrįstas, ministerija ne vėliau kaip per šešis mėnesius pateikia protestą Europos Komisijai. Protesto pateikimo terminas skaičiuojamas nuo pareiškėjo ir produkto pavadinimo bei kitų reikalingų duomenų paskelbimo ES Oficialiajame leidinyje (*Official Journal of the European Union*) dienos iki ministerijos protesto išsiuntimo dienos pagal pašto spaudą arba datos, kai ministerija pristato protestą Europos Komisijai tiesiogiai ar faksu.

20. Europos Komisijai atsiuntus prašymus ministerijai bei paraišką teikusiai valstybei susitarti dėl protesto, ministerija tariausi su tos valstybės atsakinga institucija, ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo prašymo susitarti datos apie derybų rezultatus informuoja Europos Komisiją, nusiųsdama dokumentus, kurių pagrindu priimtas tam tikras sprendimas.

21. Kitai valstybei užprotestavus Lietuvos paraišką įregistruoti produkto pavadinimą į SKVN ir SGN registrą ir Europos Komisijai atsiuntus prašymą susitarti su protestą pareiškusia valstybe, ministerija veikia pagal šių taisyklių 20 punkte aprašytą procedūrą.

VI. KONTROLĖ

22. Prieš teikdama Europos Komisijai paraišką įregistruoti produkto pavadinimą, ministerija, vadovaudamasi Paskirtųjų atitikties įvertinimo įstaigų paskyrimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 236 (Žin., 1999, Nr. [62-2058](#); 2002, Nr. [111-4937](#)), bei suderinusi su pareiškėju, paskiria kompetentingą kontrolės instituciją produkto specifikacijoje apibrėžtų sąlygų įvykdymui kontroliuoti. Apie kontrolės institucijos paskyrimą ministerija paskelbia oficialiame leidinyje „Valstybės žinios“ ir informuoja Europos Komisiją.

23. Tikrinimo procedūras, jų dažnumą, SKVN ir SGN vartojimo apribojimus nustato paskirtoji kontrolės institucija, suderinusi su ministerija.

24. Tikrinimų išlaidas padengia produkto, įtraukto į SKVN ir SGN registrą, gamintojai.

25. Jeigu kontrolės institucija nustato, kad SKVN ar SGN turintis produktas neatitinka produkto specifikacijos reikalavimų, ji nedelsdama apie tai bei priimtas priemones informuoja ministeriją.

26. Ministerija, gavusi iš kontrolės institucijos informaciją apie SKVN ar SGN turinčio produkto neatitikimą specifikacijos reikalavimams, numato būtinus veiksmus pažeidimams pašalinti. Tai gali būti ir komiteto posėdis, kuriame svarstomas siūlymas Europos Komisijai dėl registracijos atšaukimo.

VII. SKUNDŲ PATEIKIMO TVARKA

27. Ministerija, gavusi kitos valstybės atsakingos institucijos skundą dėl Lietuvoje gaminamo ir turinčio SKVN ar SGN produkto neatitikimo specifikacijos reikalavimų, nedelsdama informuoja kontrolės instituciją.

28. Kontrolės institucija atlieka produkto atitikties įvertinimą ir apie tikrinimo rezultatus informuoja ministeriją.

29. Ministerija kviečia komiteto posėdį, kuriame apsvarsto skundo pagrįstumą ir, remdamasi kontrolės institucijos tyrimo rezultatais, numato būtinus veiksmus. Ministerija informuoja skundą atsiuntusią kitos valstybės atsakingą instituciją apie skundo tyrimo rezultatus ir veiksmus, kurių buvo imtasi.

30. Ministerija, gavusi bet kurio teisėtų interesų turinčio Lietuvos fizinio ar juridinio asmens pareiškimą apie kitos valstybės SKVN ar SGN turinčio produkto neatitikimą specifikacijos reikalavimams, įvertinusi pareiškimo pagrįstumą, gali pateikti skundą tos valstybės atsakingai institucijai pagal 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 11 straipsnį.

VIII. REGISTRACIJOS ATŠAUKIMAS

31. Ministerija, gavusi argumentuotą Lietuvos gamintojo prašymą arba komiteto rekomendacijas dėl SKVN ir SGN turinčio produkto pavadinimo registracijos atšaukimo, pateikia Europos Komisijai pareiškimą atšaukti registraciją ir kitus pagrindinius dokumentus (jei yra).

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-233

SAUGOMŲ NUORODŲ EKSPERTŲ KOMITETAS

D. Leskauskaitė – Kauno technologijos universiteto Maisto instituto direktorė, komiteto pirmininkė,

A. Barzda – Respublikinio mitybos centro direktorius,

S. Dulskas – Asociacijos „Lietuvos maisto pramonė“ pirmininkas,

D. Didžiulis – UAB „Venitas“ direktorius, atstovaujantis Nacionalinių gėrimų gamintojų asociacijai,

I. Jasutienė – Kauno technologijos universiteto Maisto instituto vyr. mokslo darbuotoja,

J. Martutaitytė – Žemės ūkio ministerijos Kokybės skyriaus vyr. specialistė,

A. Paražinskienė – UAB „Biovela“ gamybos direktorė, atstovaujanti Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijai,

I. Pilipienė – Lietuvos pienininkų asociacijos „Pieno centras“ administracijos direktorė,

Z. Stanevičius – Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus pavaduotojas.

Žemės ūkio ir maisto produktų kilmės vietos
nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos
taisyklių
1 priedas

ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ, KURIEMS TAIKOMOS ŠIOS TAISYKLĖS, KLASIFIKACIJA PAGAL GRUPES

I. Žmonių maistui skirti produktai, išvardyti Europos Bendrijos steigimo sutarties I priede

- 1.1. Šviežia mėsa (ir subproduktai)
- 1.2. Mėsos gaminiai (virti, sūdyti, rūkyti ir kt.)
- 1.3. Sūriai
- 1.4. Kiti gyvūniniai produktai (kiaušiniai, medus, įvairūs pieno produktai, išskyrus sviestą)
- 1.5. Aliejus ir riebalai (sviestas, margarinas, aliejus ir kt.)
- 1.6. Vaisiai, daržovės ir grūdai, švieži ir perdirbti
- 1.7. Šviežios žuvys, moliuskai ir vėžiagyviai ir iš jų pagaminti produktai
- 1.8. Kiti produktai, išvardyti sutarties I priede (prieskoniai, kava, arbata, kakava, malimo produktai, salyklos, krakmolos, inulinas, cukrus, pektinas, dirbtinis medus ir kt.)

II. Maisto produktai, išvardyti 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 I priede

- 2.1. Alus
- 2.2. Natūralus mineralinis vanduo ir šaltinio vanduo¹
- 2.3. Gėrimai, pagaminti iš augalų ekstraktų
- 2.4. Duona, tešlainiai, konditerijos gaminiai, biskvitai ir kiti kepiniai
- 2.5. Natūralūs lipai ir sakai
- Grupė 2.6. Garstyčios
- Grupė 2.7. Makaronai

III. Žemės ūkio produktai, išvardyti 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 I priede

- 3.1. Šienas
- 3.2. Eteriniai aliejai
- 3.3. Kamštis
- 3.4. Košinelis (gyvūninės kilmės žalias produktas)
- 3.5. Gėlės ir dekoratyviniai augalai
- 3.6. Vilna
- 3.7. Vytelės

¹ Pagal 2003 m. balandžio 8 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 692/2003, papildančio 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2081/92 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos nuostatas, mineralinis vanduo saugomų nuorodų registre bus iki 2013 m. gruodžio 31 d., bet nauji šios kategorijos produktai nebus registruojami.

Žemės ūkio ir maisto produktų kilmės vietos
nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos
taisyklių
2 priedas

STANDARTINĖ SANTRAUKA²
TARYBOS REGLAMENTAS (EEB) Nr. 2081/92
Produkto pavadinimas
(EK Nr.)

SKVN () SGN ()

1. **Atsakinga institucija**
Pavadinimas
Adresas
Telefonas
Faksas
El. paštas
2. **Pareiškėjas**
 - 2.1. Pavadinimas
 - 2.2. Adresas
Telefonas
Faksas
El. paštas
 - 2.3. Gamintojas/perdirbėjas (), kiti ()
3. **Produkto grupė** (pagal klasifikaciją, pateiktą šių taisyklių 1 priede)
4. Produkto specifikacija (pagal 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 4 straipsnio 2 dalyje pateiktų reikalavimų santrauką)
 - 4.1. Pavadinimas
 - 4.2. *Apibūdinimas*
 - 4.3. *Geografinis regionas*
 - 4.4. *Kilmės įrodymas*
 - 4.5. *Gamybos būdas*³
 - 4.6. *Nuorodos*
 - 4.7. Kontroluojanti institucija
Pavadinimas
Adresas
Telefonas
Faksas
El. paštas
 - 4.8. Ženklinimas
 - 4.9. Nacionaliniai reikalavimai

² Ši santrauka yra informacinio pobūdžio. Pilna produkto specifikacija turi atitikti Tarybos reglamento Nr. 2081/92 dėl žemės ūkio ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos 4 straipsnio 2 punkte pateiktus reikalavimus.

³ Visi gamybos ir pardavimo reikalavimai turi būti labai tiksliai nurodyti. Ypač SGN atveju visi etapai, kurie turi būti atliekami tame geografiniame regione (žaliavų gamyba, produkto gamyba ir kitos operacijos), turi būti aprašyti. Abiem atvejais (SGN ir SKVN) visos kitos operacijos, tokios kaip pjaustymas į porcijas ar riekės, pakavimas, pilstymas ir kt., kurios turi būti atliekamos tame geografiniame regione, turi būti nurodytos.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-233](#), 2004-04-26, Žin., 2004, Nr. 65-2316 (2004-04-29), i. k. 1042330ISAK003D-233

Dėl žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 20 d. įsakymo Nr. 499 "Dėl žemės ūkio ir maisto produktų kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo